

Antropologiske perspektiver på en ny landboreform

Signe Svalgaard (sn@antrovers.com)

Lise Tjørring (lisetjorring@hotmail.com)

Program

- Natursyn

- Adgang til naturområder og det åbne land
- Natursyn i bevægelse

- Social Bæredygtighed

- Om begrebet
- Om aktørerne

- Retninger fremad

Natursyn i et moderne Danmark

- Landboreform – ikke landbrugsreform
- Praksisformer knyttet til sociale fællesskaber
- Forandring af sociale fællesskaber i landdistrikterne
 - Affolkning af landdistrikter
 - Industrialisering af landbruget
 - Adgang til landskaberne

Natursyn i et moderne Danmark

- Erfaring med naturen har betydning for hvordan vi erkender den!
- Tidligere dikotomi mellem menneske og natur:
 - Descartes adskillelse af krop og sind
 - 'man against nature'
 - Naturen som udtømmelig kilde af ressourcer
- I dag – natur og civilisation i sammenhæng
 - Naturen er skrøbelig
 - Vores aktiviteter indvirker i dens processer
 - Vi er forbundet med den
 - Dikotomien mellem menneske og natur er udfordret

Menneske og natur i sammenhæng

- I dag – natur og civilisation i sammenhæng
 - Naturen er skrøbelig
 - Vores aktiviteter indvirker i dens processer
 - Vi er forbundet med den
 - Dikotomien mellem menneske og natur er udfordret
- I dag – natur og civilisation i sammenhæng
 - Naturen er skrøbelig
 - Vores aktiviteter indvirker i dens processer
 - Vi er forbundet med den
 - Dikotomien mellem menneske og natur er udfordr

Natursyn i et moderne Danmark

- På mange måder agerer vi ikke tilsvarende
- Flere forskellige natursyn sameksisterer i praksis
- En reform må bygge på moderne natursyn
- Vi må fortsat interessere os for og debattere natursyn

Social bæredygtighed

- Det klassiske bæredygtighedsbegreb:
”at skaffe menneskene og miljøet det bedste uden at skade fremtidige generationers mulighed for at dække deres behov”
(Brundtlandrapporten 1987).
- Bæredygtighed består af tre dele, der betinger hinanden:
Den økologiske, økonomiske og sociale bæredygtighed.

Social bæredygtighed

Når vi snakker om social bæredygtighed i konteksten af en ny landboreform mener vi:

- At landskabet skal kunne rumme de forskellige aktørers aktiviteter og praksis.
- At en ny landboreform tilskynder til at økologisk bæredygtig praksis bliver meningsfuld for landskabernes aktører.
- At en landboreform tilskynder til at aktørerne agerer landskabsforvaltere fremfor alene landskabsbrugere.

En ny landboreform involverer mange forskellige aktører med forskellige formål

Fødevarerproduktion

Fuldtidslandmænd

Deltidslandmænd

Transport

Pendlere

Erhvervsfolk

Almindelige bilister

Sundhed

Sportsfolk

Motionister

Institutioner

Rekreativitet

Byboere

Spejdere

Jægere

Eksempel:

Praksis ↔ Natursyn

Landmanden

Dyrehold, opdyrkning af jord, bestemmelser, tilskudsordninger, regnskab

- Landskabet som forretning, som tradition. Indgående viden om jordbrugsproduktion og dyrehold.

Byboeren

Camping, picnic, vandreture familie/fritidsoplevelser

- Landskabet som rekreativt rum, noget man besøger, som har med sundhed at gøre.

Ornitologen

Observation af fugle, gåture, overvågning af dyreliv og levesteder

- Mennesker forstyrrer naturen, derfor skal mennesker i høj grad holdes udenfor naturområder med særligt dyreliv.

Hvad er på spil?

- Konflikter
- Spænding ml. ide og praksis
- Forbundethed

Fremtidsperspektiv

En ny landboreform skal udspringe af moderne nutidige forhold, men også af vores ønsker og visioner om fremtidige forhold.

Den skal have et bæredygtigt langtidsperspektiv.

Hvad gør vi?

- Behov for *dybdegående* forståelse af landskabers forskellige *betydninger* – en helhedsorienteret tilgang
- Forskning: kvalitative undersøgelser – med aktørerne ud i landskaberne, uddybende interviews
 - viden om hvordan praksisser udøves + sammenstød og enigheder
- Politisk: sikre dialog og videndeling mellem aktører
 - Konflikter og enigheder i forhold til konkrete forslag, scenarier, emner
 - Nedsættelse af et råd for de danske landskaber hvor aktørerne repræsenteres

Tak for jeres opmærksomhed!

Lise Tjørring: lisetjorring@hotmail.com

Signe Svalgaard Nielsen: sn@antrovers.com